



**BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KASBIY-PEDAGOGIK
MAHORATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI
(INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA)**

Tursunboyeva Muxlisa Anvar qizi

Farg'ona davlat texnika universiteti

“O‘zbek tili va tillarni o‘rgatish” kafedrası assistenti

Email: mukhlisaturunboeva.19.12@gmail.com

Тел: +998 99 653 55 74

ORCID: 0000-0003-4271-0679v

Annotatsiya: Ushbu tezis maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik mahoratini rivojlantirish masalalari ilmiy-uslubiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda integrativ yondashuv asosida o‘qituvchi shaxsining kasbiy kompetensiyasini shakllantirish, pedagogik mahorat elementlarini takomillashtirish, ta’lim jarayonida interaktiv metodlardan samarali foydalanish yo‘llari ko‘rsatib o‘tiladi. Maqola muallifning ilmiy dissertatsiyasi asosida ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: kasbiy mahorat, kasbiy kompetensiya, integrative yondashuv, metodik bilim, muloqot madaniyati.

Аннотация: В данной диссертационной статье анализируются вопросы развития профессионально-педагогических навыков будущих учителей с научно-методической точки зрения. В исследовании показаны пути формирования профессиональной компетентности учителя на основе интегративного подхода, совершенствования элементов педагогического мастерства и эффективного использования интерактивных методов в образовательном процессе. Статья подготовлена на основе научной диссертации автора.

Ключевые слова: профессиональные навыки, профессиональная компетентность, интегративный подход, методические знания, культура общения.

Abstract: This dissertation analyzes the development of professional and pedagogical skills in future teachers from a scientific and methodological perspective. It demonstrates ways to develop teachers' professional competence based on an integrative approach, improving elements of pedagogical skill, and effectively using interactive methods in the educational process. The article is based on the author's dissertation.

Keywords: professional skills, professional competence, integrative approach, methodological knowledge, communication culture.

Bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik mahoratini rivojlantirish bugungi kunda ta’lim tizimining eng muhim ustuvor yo‘nalishlaridan biridir. Kasbiy mahorat o‘qituvchining nafaqat nazariy bilim darajasi, balki ularning kommunikativ, didaktik, tashkiliy va innovatsion faoliyatini qamrab oladi[1]. Integrativ yondashuv

esa mazkur jarayonda turli fanlararo aloqadorlik, metodik uyg‘unlik va shaxsiy rivojlanish omillarini birlashtirishga xizmat qiladi[2].

O‘zbekiston Respublikasida oliy ta‘lim tizimini modernizatsiyalash jarayonida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini oshirishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Xususan, Prezident farmonlari va hukumat qarorlarida o‘qituvchi tayyorlash sifatini oshirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish, chetdan olingan ilg‘or tajribalarni milliy ta‘lim tizimiga integratsiya qilish masalalari belgilangan. Bu esa o‘z navbatida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik mahoratini rivojlantirishda ilmiy-uslubiy asoslarni chuqur o‘rganishni talab qiladi[3].

Pedagogik mahorat tarkibiga quyidagi asosiy komponentlar kiradi: metodik bilimlar, muloqot madaniyati, innovatsion faoliyatga tayyorgarlik, psixologik barqarorlik hamda o‘quvchilar bilan samarali muloqot o‘rnatish qobiliyati. Integrativ yondashuv bu komponentlarni yagona tizimga birlashtirib, ta‘lim jarayonini interfaol usullar orqali takomillashtirish imkonini beradi. O‘qituvchining kasbiy mahoratini shakllantirishda treninglar, loyiha ishlari, muammoli vaziyatlar asosida o‘qitish va refleksiya amaliyotlari samarali hisoblanadi[4].

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, integrativ yondashuv asosida olib borilgan mashg‘ulotlar bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik, mustaqil fikrlash, pedagogik refleksiya, axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish malakalarini rivojlantiradi. Bu jarayon o‘z navbatida o‘qituvchining kasbiy mahoratini mustahkamlaydi va ta‘lim sifatiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi.

Shuningdek, kasbiy-pedagogik mahoratni rivojlantirishda xalqaro tajribalardan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Xususan, AQSh, Janubiy Koreya, Germaniya kabi davlatlarda o‘qituvchi tayyorlash jarayonida kompetensiyaviy yondashuv, interfaol texnologiyalar va ko‘nikma asosidagi baholash tizimlari keng qo‘llanilmoqda. Mazkur tajribalarni milliy ta‘lim tizimiga moslashtirish orqali O‘zbekistonda pedagogik malaka tizimini yanada takomillashtirish mumkin[5].

Bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik mahoratini rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari ularning shaxsiy, kasbiy va ijtimoiy faoliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. Integrativ yondashuv asosida tashkil etilgan ta‘lim jarayoni o‘qituvchilarning bilim, ko‘nikma va malakalarini kompleks tarzda shakllantirib, ta‘lim sifati va samaradorligini oshiradi. Mazkur yondashuvni keng tatbiq etish bo‘lajak o‘qituvchilarning innovatsion fikrlashini, ijodiy yondashuvini va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Tursunboyeva M.A. Ingliz tili darslarida talabalarning kasbiy kompetensiyasini integrativ yondashuv asosida rivojlantirish texnologiyasi. – Namangan, 2025.
2. Azizxodjaeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2018.
3. Jalolov J.J. Chet til o‘qitish metodikasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2012.
4. Milrud R.P., Passov E.I. Kompetentnost asosidagi chet til ta‘limi. – Moskva, 2016.